

Sygn. akt: X C 971/22 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: Sędzia Jolanta Sikorska

Protokolant: Starszy Sekretarz Sądowy Małgorzata Kunińska

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2022 r. w Toruniu na rozprawie sprawy z powództwa **M. C.** przeciwko **M. L.** o zapłatę;

I. oddala powództwo;

II. oddala wniosek powoda o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Sygn. akt X C 971/22

UZASADNIENIE

Pozwem z maja 2022 M. C. domagał się zasądzenia od M. L. kwoty 15.210,- zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 24 listopada 2021 do dnia zapłaty oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu. Dochodzona pozwem kwota, jak wyjaśnił, stanowi część odszkodowania, jakie sąd karny zasądził w sprawie II K 616/19 od powoda na rzecz (...) w W. tytułem odszkodowania, odpowiadającą wartości telefonów odebranych przez pozwanego a którą to wartością powód został obciążony w wyroku karnym. Jako podstawę prawną roszczenia pozwu wskazano na rozprawie z 18. X. 2022 art. 376 kc i ewentualnie art. 415 kc.

Pozwany M. L. wniósł o oddalenie powództwa, zaprzeczając jakoby odniósł jakakolwiek korzyść z czynu zabronionego, którego dopuścił się powód. Przyznał, że odbierał aparaty telefoniczne dla pracodawcy jednak skoro w związku z umową klient otrzymywał budżet w ramach którego mógł wybrać sobie sprzęt m. in. w postaci telefonów, to nie spodziewał się, że mogą otrzymać faktury także za te aparaty telefoniczne. (...) nie wystawiła im faktur za te aparaty.

Sąd ustalił co następuje :

M. C. w latach 2017 – 2018 pracował w (...). Zajmował się zawieraniem z klientami umów o usługi telekomunikacyjne. **W chwili podpisania umowy kompleksowej obejmującej m. in. świadczenie usług telekomunikacyjnych klient otrzymywał budżet finansowy, w ramach którego mógł wybrać sobie sprzęt telekomunikacyjny, w tym aparaty telefoniczne** (dowód : przesłuchanie powoda z 18. X. 2022 – 10:42 – 19:38 i k. 50 v protokołu skróconego).

M. L. był pracownikiem kilku pokrewnych spółek zainteresowanych kompleksową obsługą telekomunikacyjną swoich pracowników. Zawierał w tym zakresie umowy w imieniu swego pracodawcy A. K.. K. kontaktował się zdalnie z M. C. w tych sprawach (dowód : przesłuchanie pozwanego z 18. X. 2022 – 20:18 – 32:29 i protokół skrócony k. 50 v).

W dniu 31. X. 2017 M. C. w multiumowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych z „Y. (...) K.” sp.j. podrobił podpis M. L., czym wprowadził w błąd swego pracodawcę spółkę (...) co do faktu jej zawarcia. W wykonaniu tej umowy spółka (...) dostarczyła spółce (...) **trzy telefony komórkowe** oraz 20 kart SIM. Rachunki za usługi związane z wykorzystaniem kart SIM były regulowane terminowo i nigdy nie były przedmiotem sporów pomiędzy

spółkami. W dniu 26. X. 2017 M. C. w multiumowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych z przedsiębiorstwem (...). K.” podrobił podpis A. K., czym wprowadził w błąd swego pracodawcę spółkę P4 co do faktu jej zawarcia. W wykonaniu tej umowy spółka (...) dostarczyła spółce (...) **cztery telefony komórkowe** oraz 15 kart SIM. Rachunki za usługi związane z wykorzystaniem kart SIM były regulowane terminowo i nigdy nie były przedmiotem sporów pomiędzy spółkami. W dniu 31. X. 2017 M. C. w multiumowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych z (...) sp. z o. o. w T. podrobił podpis A. K., czym wprowadził w błąd swego pracodawcę spółkę P4 co do faktu jej zawarcia. W wykonaniu tej umowy spółka (...) dostarczyła spółce (...) **jeden telefon komórkowy** oraz 25 kart SIM. Rachunki za usługi związane z wykorzystaniem kart SIM były regulowane terminowo i nigdy nie były przedmiotem sporów pomiędzy spółkami. Wyrokiem z 28 czerwca 2021 wydanym w sprawie II K 616/19 M. C. został skazany za ciąg oszustw popełnionych w celu osiągnięcia korzyści majątkowej na szkodę spółek (...), C. M. oraz (...), które doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia swoim mieniem w postaci m. in. wymienionych wyżej aparatów telefonicznych, poprzez podrobienie podpisów M. L. i A. K.. Na skazanego nałożono także obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz swego pracodawcy spółki (...) kwoty 20.673,43 zł (dowód : wyrok karny k. 209 – 210 akt II K 616 / 19 oraz przesłuchanie stron z 18. X. 2022 – 10:42 – 32:29 i prot. skrócony k. 50 v).

W ramach szkody wyrządzonej przez powoda M. C. swemu pracodawcy (...), objętej nałożonym na niego wyrokiem karnym obowiązkiem jej naprawienia, suma 15.210,- zł to wartość ośmiu aparatów telefonicznych (bezsporne).

Mimo podrobienia podpisów na umowach, spółki (...) odebrały aparaty telefoniczne, które potem służyły pracownikom. Co najmniej jeden z tych telefonów został dostarczony na adres domowy pozwanego M. L.. Wszystkie aparaty (...) przekazywał pracodawcy, jeden (iPhone) był przeznaczony na jego służbowy użytek. Kiedy rozstawał się z pracodawcą zapłacił mu za aparat i zatrzymał go sobie (dowód : przesłuchanie pozwanego z 18. X. 2022 – 32:29 – 46:29 i prot. skrócony k. 50v – 51).

M. L. odbierał aparaty telefoniczne dla pracodawcy jednak skoro w związku z umową klient otrzymywał budżet w ramach którego mógł wybrać sobie sprzęt m. in. w postaci telefonów, to ani on ani pracodawca nie spodziewali się, że mogą otrzymać faktury także za te aparaty telefoniczne. Spółka (...) nie wystawiła im faktur za te aparaty (dowód : przesłuchanie pozwanego z 18. X. 2022 – 20:18 – 32:29 i prot. skrócony k. 50 v).

Sąd zważył co następuje :

Powyższy stan faktyczny był zasadniczo bezsporny pomiędzy stronami. Sąd oparł swe ustalenia na dowodach z dokumentów urzędowych (akta karne – wyrok) oraz dowodzie z przesłuchani stron, których zeznania nie były ze sobą istotnie sprzeczne.

Powód został prawomocnie karnie skazany za oszustwo związane z podrobieniem podpisu m. in. pozwanego, popełnione na szkodę pracodawcy powoda tj. spółki (...). Szkada pracodawcy czyli spółki (...) wedle ustaleń sądu karnego (które zasadniczo sądu cywilnego nie wiążą, tu jednak sąd nie widział podstaw dla czynienia odmiennych ustaleń w tym zakresie), obejmowała m. in. osiem sztuk telefonów, których wartość (15.210,- zł) sąd karny nakazał powodowi zwrócić na rzecz poszkodowanej spółki (pkt II wyroku karnego). Powód żąda od pozwanego zwrotu sumy 15.210,- zł z tej racji, że pozwany odebrał sporne telefony, w czym upatruje – jak się wydaje - deliktu pozwanego na swoją szkodę (art. 415 kc).

Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego z art. 415 kc, które w niniejszej sprawie zobowiązany był zgodnie z art. 6 kc wykazać powód były :

1. zaistnienie szkody powoda;
2. wystąpienie faktu, za który ustawa czyni odpowiedzialnym pozwanego (bezprawne działanie pozwanego) oraz
3. związek przyczynowy między szkodą powoda a czynem niedozwolonym pozwanego tego rodzaju, że szkoda powoda jest zwykłym następstwem czynu pozwanego.

Wina sprowadza się w niniejszej sprawie do możliwości postawienia pozwanemu zarzutu bezpprawności działania oraz złego zamiaru (świadomości lub chęci wyrządzenia szkody).

O ile zdaniem sądu można przyjąć (choć budzi to wątpliwości), iż fakt zasądzenia od powoda przez sąd karny odszkodowania stanowi uszczuplenie a więc szkodę w jego majątku (pierwsza przesłanka odpowiedzialności deliktowej), o tyle w przekonaniu sądu nie sposób przypisać pozwanemu bezpprawności działania (druga przesłanka) i winy w świetle złożonych przez niego wyjaśnień (a to wyklucza związek przyczynowy). Skoro z zawieranymi umowami kompleksowymi wiązały się każdorazowo - co przyznał sam powód - „budżety” dla tychże klientów, w ramach których mogli wybrać sobie też aparaty telefoniczne, nie sposób zdaniem sądu uznać iż odbiór tych telefonów był działaniem bezpprawnym a w szczególności zawinionym, popełnionym świadomie w celu wyrządzenia szkody powodowi. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pozwany jako pracownik spółek, z którymi teoretycznie zawarto umowy (a praktycznie zostały one podrobione), był uprawniony do odbioru aparatów telefonicznych należnych w ramach owego „budżetu”. Powód nie wykazał aby pozwany wskazane telefony przywłaszczył sobie wbrew woli swego pracodawcy – z jego wyjaśnień wynika bowiem, że aparaty przekazał pracodawcy i korzystali z nich potem pracownicy a za ten telefon, który sobie zatrzymał – zapłacił pracodawcy. Twierdzenia powoda prezentującego ewentualnie odmienny pogląd nie mogą zostać uznane w świetle reguł dowodzenia dla reżimu deliktowego za wystarczające dla uznania, iż powód wykazał iż odbiór aparatów przez pozwanego był działaniem bezpprawnym. Innych dowodów na tę okoliczność powód nie przeprowadził. Nie wykazano także zaistnienia po stronie pozwanej zdaniem sądu chęci wyrządzenia powodowi szkody (w chwili odbioru aparatów telefonicznych) – złego zamiaru : skoro jak twierdzi był przekonany, iż aparaty należą się spółkom w ramach „budżetu”, co więcej – potem pracodawca powoda nie objął tych aparatów fakturami czyli żądaniem zapłaty.

Przepis art. 376 kc statuuje regres między współdłużnikami solidarnymi. Zdaniem sądu nie ma podstaw aby upatrywać odpowiedzialności solidarnej powoda i pozwanego w niniejszej sprawie, dającej podstawę do regresu powoda wobec pozwanego w zakresie wartości telefonów.

Sąd nie znajduje także podstaw ku temu aby oceniać żądanie pozwu pod kątem przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (brak wzbogacenia pozwanego kosztem powoda).

Z tych przyczyn w oparciu o powołane wyżej przepisy sąd oddalił żądanie pozwu w pkt I wyroku i zgodnie z regułą art. 98 kpc oddalił jego wniosek o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu.